

VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNIOHJE

HYVÄKSYTTY KAUPUNGINVALTUUSTOSSA 19.8.2024 § 13
VOIMASSA 19.8.2024 LUKIEN

SISÄLLYSLUETTELO

VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNIOHJE	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
1. KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE.....	3
2. KONSERNIOHJEEN SOVELTAMISALA JA SITOVUUS	3
3. KAUPUNKIKONSERNIN OHJAUS JA JOHTAMINEN.....	4
4. OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET JA SALKUTTAMINEN	5
5. HYVÄ JOHTAMIS- JA HALLINTOTAPA.....	6
6. TYTÄRYHTEISÖJEN OHJAAMINEN.....	6
6.1 Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille	6
6.2 Velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa	7
6.3 Edustajille ja jäsenille annettavat menettelyohjeet	8
6.4 Tytäryhteisöissä noudatettava henkilöstöpolitiikka	9
6.5 Konsernivalvonta ja raportointi	9
6.6 Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus	10
6.7 Kaupungin sisäinen tarkastus	10
7. HALLITUS.....	10
7.1 Hallituksen valinta ja kokoonpano	10
7.2 Hallituksen jäsenen palkkio	11
8. KAUPUNKIKONSERNIN TALouden JA INVESTOINTIEN SUUNNITTELU	12
8.1 Tytäryhteisöjen sijoitus- ja rahoitustoiminta	12
8.2 Konsernitili	12
8.3 Tytäryhtiöiden keskinäinen lainananto ja vakuudet	13
8.4 Vakuutustoiminta	13
9. KONSERNIN SISÄISET PALVELUT JA HANKINNAT	13
10. RISKIENHALLINTA JA SISÄINEN VALVONTA.....	14
11. TIEDOTTAMINEN.....	15
12. LUOTTAMUSHENKILÖN TIEDONSAANTIOIKEUS.....	15

Julkaisija

Vantaan kaupunki

9/2024

Konserniohjaus ja -valvonta

Kansikuva Vantaan kaupungin aineistopankki, Sami Lievonen, talouspalvelut

1. KONSERNIOHJEEN TARKOITUS JA TAVOITE

Konserniohjeella luodaan puitteet Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin asettamien tavoitteiden tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Konserniohjeen tarkoituksena on tukea kaupungin konsernijohtamista ja omistajaohjausta siten, että kaupunkikonsernia voidaan johtaa ja ohjata yhteisillä toimintaperiaatteilla kaupungin kokonaisuuden huomioiden. Tätä tarkoitusta varten konserniohjeen tavoitteena on luoda yhdenmukaisia menettelytapoja kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen ohjaukseen sekä varmistaa toiminnan läpinäkyvyys ja tiedonkulku.

Kaupunginvaltuusto vahvistaa kaupungin omistajaohjauksen periaatteet sisältävät konserniohjeen ja yleiset omistajapoliittiset linjaukset, jotka muodostavat yhdessä kaupunginhallituksen päättämien ylemmän tason periaatteita yhteisötasolle tuovien omistajapoliittisten linjausten sekä kaupunginhallituksen konsernijaoston päättämän konserniyhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä yhtenäistävän hyvä johtamis- ja hallintotapa -ohjeen kanssa, kaupungin omistajaohjauksen menettelyjä ja toimintatapoja määrittävän kokonaisuuden.

2. KONSERNIOHJEEN SOVELTAMISALA JA SITOVUUS

Konserniohjetta sovelletaan kaupunkiin ja sen tytäryhteisöihin sekä alakonserneihin, joiden emoyritys on kaupungin tytäryhteisö. Kunkin tytäryhteisön tulee omissa ylimmissä päätöksentekokoelimiinsa käsitellä ja hyväksyä konserniohje yhteisöä sitovaksi.

Konserniohjeen toimintatapoja ja periaatteita sovelletaan myös kaupungin osakkuusyhteisöjen omistajaohjauksen toteuttamisessa siinä määrin kuin se on kaupungin omistussuosuuksien ja äänivalta huomioiden mahdollista. Kaupungin edustajien osakkuusyhteisöissä tulee mahdollisuuksien mukaan pyrkiä siihen, että konserniohjeen määräyksiä toteutetaan myös osakkuusyhteisöissä.

Osakkuusyhteisöillä tarkoitetaan yhteisöjä, joissa kaupungilla on vähintään viidennes ja enintään puolet yhteisön osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai johon kaupungilla yksin tai yhdessä yhden tai useamman tytäryhteisönsä kanssa taikka jossa kaupungin tytäryhteisöllä yhdessä muiden kaupungin tytäryhteisöjen kanssa on merkittävä omistusosuus ja lisäksi huomattava vaikutusvalta liiketoiminnan ja rahoituksen johtamisessa.

Konserniohjeen toimintatapoja ja periaatteita sovelletaan myös kuntayhtymien omistajaohjaukseen kaupungin äänivaltaisuus huomioon ottaen.

Konserniohje ei muuta sen soveltamisalaan kuuluvien yhteisöjen oikeudellista asemaa tai vastuuta. Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan pakottavaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava havaitsemastaan ristiriidasta viipymättä kaupungin konsernipalveluiden palvelualueelle.

3. KAUPUNKIKONSERNIN OHJAUS JA JOHTAMINEN

Kuntalain mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat sekä konserniyhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat. Tällaisia viranhaltijoita ovat konsernipalvelujohtaja sekä rahoitusjohtaja.

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvien toimielinten ja viranhaltijoiden hallintosäännön mukaista toimivallanjakoa on käsitelty erikseen kunkin asiakohdan yhteydessä.

Kaupungin konserniohjauksen tavoitteena on se, että kukin yhtiö ottaa toiminnassaan huomioon omistajan tahdon ja tavoitteet, konsernin kokonaisedun sekä asemansa osana kaupunkikonsernia. Kunkin yhtiön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee yhtiön hallitus ottaen kuitenkin huomioon kaupunginhallituksen yhtiölle asettaman yhtiökohtaisen omistajastrategian tavoitteet.

Vastuu kuntayhtymien seurannasta ja omistajaohjausasioiden valmistelusta on konsernipalveluiden palvelualueen ohella toimialalla, jonka toimialaan kuntayhtymän toiminta kuuluu.

4. OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET JA SALKUTTAMINEN

Valtuusto vahvistaa kaupungin yhteisöjä koskevan omistajapolitiikan yleiset linjaukset sekä kaupunginhallitus kunkin kaupungin tytäryhteisön omistajapoliittiset linjaukset, joissa määritetään yhteisön asema kaupungin palvelutuotannon järjestämisessä sekä yhteisön tarkoitus kaupunkikonsernin näkökulmasta. Kaupungin kannalta merkittävien yhteisöjen myynnistä, purkamisesta tai roolin muutoksesta päättää valtuusto. Merkittäviä yhtiöitä ovat Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy ja Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy.

Omistajapoliittisissa linjauksissa annetaan tytäryhteisöä tai tytäryhteisöryhmää koskevia tätä ohjetta täsmentäviä määräyksiä.

Kaupungin tytäryhteisöt jaetaan kolmeen ryhmään (salkkuun), jotka ovat markkinaehtoisesti toimivat tytäryhteisöt, asunto- ja kiinteistöosakeyhtiöt ja muut tytäryhteisöt. Kaupunginhallitus päättää tytäryhteisöjen sijoittamisesta salkkuihin osana tytäryhteisökohtaisia omistajapoliittisia linjauksia.

Tytäryhteisöjen toiminnan markkinaehtoisuutta arvioidaan sen mukaan, toimiiko yhtiö yleisesti markkinoilla ja harjoittaako se elinkeinotoimintaa.

Markkinaehtoisuutta harkittaessa tarkastellaan, onko yhtiö perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole kaupallista tai teollista luonnetta. Lisäksi arvioidaan, onko yhtiöllä julkista palvelutehtävää tai viranomaistehtäviä ja onko yhtiön tarkoitus tuottaa voittoa tai toimiiko yhtiö kilpailutilanteessa markkinoilla ja käyttääkö se markkinaperusteista hinnoittelua. Arvioinnissa huomioidaan myös yhtiön toiminnan kohde ja rahoituspohja, eli onko asiakaskunta laaja ja rajoittamaton sekä perustuuko yhtiön toiminta pääosin omaan tulorahoitukseen.

Kaupungin omistajuus ei saa aiheuttaa markkinaehtoisesti toimivalle yhteisölle kilpailuetua eikä -haittaa.

5. HYVÄ JOHTAMIS- JA HALLINTOTAPA

Kaupungin tytäryhteisöjen tulee noudattaa toiminnassaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa. Kaupunkikonsernin hyvästä johtamis- ja hallintotavasta laaditaan erillinen ohje, jonka kaupunginhallituksen konsernijaosto hyväksyy. Hyvää johtamis- ja hallintotapaa koskeva ohje on käsiteltävä ja hyväksyttävä kunkin kaupungin tytäryhteisön toimivaltaisessa toimielimessä.

6. TYTÄRYHTEISÖJEN OHJAAMINEN

6.1 Tavoitteiden asettaminen tytäryhteisöille

Kaupungin tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaa kaupunkistrategia, jota tytäryhteisön tulee omalta osaltaan noudattaa.

Kaupunkistrategian toteuttamisen ensisijainen väline on kaupungin talousarvio, jossa kaupunginvaltuusto asettaa tytäryhteisöille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Asetettavat tavoitteet valmistellaan konsernipalveluiden palvelualueen sekä tarvittaessa toimialojen ja yhteisön yhteistyönä. Konsernijaoston tehtäviin kuuluu tehdä esityksiä ja antaa toimintaohjeita kaupunkikonsernin yhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Merkittävien konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien johto esittelee konsernijaostolle vuosittain asetettujen tavoitteiden toteumaa ja keskeisiä kysymyksiä yhteisön toiminnassa.

Asetettujen tavoitteiden pohjalta tytäryhteisö laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman sekä rahoitus- ja investointisuunnitelman. Tytäryhteisöllä tulee lisäksi olla pitkän tähtäimen talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelma. Yhtiön ei tarvitse laatia rahoitus- ja investointisuunnitelmaa tai pitkän tähtäimen suunnitelmaa, mikäli ne ovat yhtiön toiminnan kannalta tarpeettomia esimerkiksi toiminnan vähäisyyden vuoksi.

Kaupunkistrategiasta johtuvia periaatteita, joita tytäryhteisöjen tulee toiminnassaan soveltaa, täsmennetään yleisissä omistajapolitiittisissa linjauksissa.

6.2 Velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa

Kaupunkikonserniin kuuluvan tytäryhteisön on hankittava kaupungin kanta eli ennakkosuostumus ennen merkittävästä asiasta päättämistä. Markkinaehtoisesti toimivien tytäryhteisöjen osalta tämä velvoite on rajoitettu jäljempänä erikseen lueteltuihin asioihin. Kaupungin ennakkokannan eli hallintosäännön mukaisen ennakkosuostumuksen antaa kaupunginhallituksen konsernijaosto. Hallintosäännön mukaan konsernijaostolla on oikeus siirtää tätä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranomaiselle.

Tytäryhteisön on hankittava konsernijaoston ennakkosuostumus ennen päätöksentekoa seuraavista asioista:

- sulautuminen, jakautuminen tai tytäryhteisön perustaminen sekä muu yritysjärjestely kuten yrityskauppa;
- omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan;
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen;
- periaatteellisesti laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä toiminnan muuttaminen;
- toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädännön mukaisen sidosyksikköasemansa suhteessa kaupunkiin;
- toimintaan nähden merkittävä investointi;
- periaatteellisesti laajakantoisen tai taloudellisesti merkittävän sopimuksen tekeminen, muuttaminen tai päättäminen;
- epätavallisin ehdoin tehtävän tai muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvan sopimuksen tekeminen yhteisön ja sen osakkeenomistajan, jäsenen, toimitusjohtajan tai hallituksen jäsenen välillä, kyseisen sopimuksen muuttaminen sekä sopimukseen perustuvasta oikeudesta luopuminen;
- merkittävä henkilöstöpoliittinen ratkaisu sekä olennainen poikkeaminen kaupungin henkilöstöetuja vastaavista henkilöstöeduista;
- yhteisön toimitusjohtajan valinta;
- alakonsernin sisäinen lainananto- ja vakuusjärjestely.

Markkinaehtoisesti toimivan tytäryhteisön tulee hankkia konsernijaoston ennakkosuostumus ainoastaan seuraavissa asioissa:

- periaatteellisesti laajakantoinen tai taloudellisesti merkittävä toiminnan muuttaminen;

- toimintaan nähden merkittävä investointi;
- toimintaan nähden merkittävä lainanotto tai -anto tai muu vastaava merkittävä rahoitusjärjestely;
- merkittävä henkilöstöpoliittinen ratkaisu sekä olennainen poikkeaminen kaupungin henkilöstöetuja vastaavista henkilöstöeduista;
- toimitusjohtajan valinta.

Kaupunkikonserniin kuuluvan yhteisön alkaessa valmistella sellaista yhteisön toimintaan vaikuttavaa muutosta, joka saattaa edellyttää ennakkosuostumuksen, tulee yhteisön aina olla yhteydessä konsernipalveluiden palvelualueeseen, joka selvittää ennakkosuostumuksen tarpeen ja valmistelea asian tarvittaessa konsernijaostolle.

Ennakkosuostumuksesta ilmoitetaan aina tytäryhteisölle kirjallisesti.

Mikäli toimenpide on hyväksytty kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen tai konsernijaoston jo tekemällä päätöksellä, ei erillistä ennakkosuostumusta tarvitse pyytää.

Velvollisuus kaupungin ennakkosuostumuksen hankkimiseen on tytäryhteisön toimitusjohtajalla ja hallituksella. Hallituksen puheenjohtajan velvollisuutena on valvoa, että kaupungin ennakkosuostumus on saatu ennen kuin hallitus päättää asiasta. Ennakkosuostumuksen hankkiminen ei muuta yhteisön johdon oikeudellista asemaa ja vastuuta. Lopullinen päätösvalta ja vastuu on aina yhteisön omalla päätöksentekuelimellä riippumatta kaupungin ennakkokannasta.

6.3 Edustajille ja jäsenille annettavat menettelyohjeet

Keskeinen osa kaupungin omistajaohjausta on toimiohjeiden antaminen tytäryhteisöille ja henkilöille, jotka edustavat kaupunkia eri yhteisöjen hallintoelimityssä.

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto tai kiireellisissä tapauksissa kaupunginjohtaja tai konsernipalvelujohtaja päättää menettelyohjeen antamisesta yhteisöjen kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava.

6.4 Tytäryhteisöissä noudatettava henkilöstöpolitiikka

Vantaan kaupungin henkilöstöpolitiikkaa ja henkilöstöetuja noudatetaan myös tytäryhteisöissä yhteisön järjestäytymisen mukaisen työehtosopimuksen rajoissa.

Kaupungin tytäryhteisöt kuuluvat työnantajajärjestöön ja soveltavat järjestäytymisensä mukaista työehtosopimusta ja ne järjestävät eläkevakuutuksensa Kevassa. Näistä pääsäännöistä voidaan erityisestä syystä yhtiön toiminnan luonne ja laatu huomioiden poiketa konsernijaoston ennakosuostumuksella.

Kaupungin markkinaehtoisesti toimivissa tytäryhteisöissä voidaan edellä mainitusta riippumatta noudattaa alan kilpailijoiden käytäntöjä vastaavaa henkilöstöpolitiikkaa. Olennainen poikkeaminen kaupungin henkilöstöpolitiikasta tai henkilöstöeduista edellyttää konsernijaoston ennakosuostumusta.

6.5 Konsernivalvonta ja raportointi

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Lisäksi konsernivalvonnalla tarkoitetaan konserniohjeen noudattamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seuranta.

Konsernivalvonnan tavoitteena on yhtenäistää konserniohjauksen kannalta keskeisillä alueilla kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen johtamis- ja hallintokäytännöt ja varmistaa, että yhteisöissä toteutuvat asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, sisäinen ja ulkoinen valvonta sekä riskienhallinta. Osana konsernivalvontaa konsernipalveluiden vastuualue on säännöllisesti yhteydessä tytäryhteisöihin.

Kaupungin seuranta ei korvaa yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan valvontavastuuta eikä riippumatonta sisäistä tarkastusta.

Tytäryhteisöjen tulee raportoida toiminnastaan ja taloudestaan konsernipalveluiden palvelualueen määräämällä tavalla. Palvelualue työstää raportoinneista oman raporttinsa konsernijaostolle. Lisäksi tytäryhteisöillä on kutsusta velvoite saapua konsernijaoston kokouksiin raportoimaan asioistaan. Tällöin samoista asioista ei enää laadita palvelualueen koostetta.

Tytäryhteisöjen tulee antaa kaupungin talouspalveluille konsernitilinpäätöksen laadintaan tarvittavat tiedot sen pyytämässä muodossa ja sen antaman aikataulun mukaisesti.

Määrätyn raportoinnin lisäksi kaupunkikonserniin kuuluvan yhteisön on mahdollisimman aikaisessa vaiheessa informoitava kaupungin konsernijohtoa kaikista yhteisöä koskevista merkittävistä toimintaan, tulokseen ja riskiin vaikuttavista asioista. Tämä velvollisuus täytetään yhteydenpidolla konsernipalveluiden palvelualueeseen.

6.6 Tarkastuslautakunta ja tilintarkastus

Kaupungin tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Kaupungin tytäryhteisöt ovat velvollisia toimittamaan tarkastuslautakunnalle sen tehtäviensä suorittamiseksi tarvitsemat tiedot.

Tarkastuslautakunta kilpailuttaa tytäryhteisöjen tilintarkastajat keskitetysti.

6.7 Kaupungin sisäinen tarkastus

Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus kaupunginjohtajan toimeksiannon mukaisesti tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Tarkastusta varten yhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa.

Sisäinen tarkastus tarkastaa ja arvioi sisäisen valvonnan järjestelmiä ja riskienhallintaa, toimintojen lain- ja päätöstenmukaisuutta, resurssien tehokasta ja taloudellista käyttöä sekä johtamisessa ja päätöksenteossa käytettävän tiedon luotettavuutta.

7. HALLITUS

7.1 Hallituksen valinta ja kokoonpano

Hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää jäsenten ja nimeämisestä yksityisoikeudellisiin yhteisöihin, kun kaupungilla on siihen oikeus.

Kuntalain mukaan kaupungin tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

Kaupungin nimetessä jäseniä yhteisöjen hallituksiin kiinnitetään huomiota siihen, että hallituksen kokoonpanon tulee olla taustaltaan ja osaamiseltaan monipuolinen siten, että hallituksella on yhteisön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus ja kyky toimitusjohtajan ohjaamiseksi sekä yhteisön kehittämiseksi sille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Hallitusjäsenehdokkaiksi nimetään tasapuolisesti naisia ja miehiä.

Kaupungin tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten lukumäärä määritetään hallituksen työskentelyn kannalta tarkoituksenmukaiseksi. Kaupungin tytäryhteisöihin valitaan pääsääntöisesti 3–5 jäsentä. Perustellusta syystä tytäryhteisön hallituksen koko voi olla 7 jäsentä. Hallitusten toimikausi on kaksi vuotta, ellei ole erityistä syytä poiketa tästä.

Alakonsernien, joiden emoyhteisönä toimii kaupungin tytäryhteisö, hallitukset muodostetaan pääsääntöisesti emoyhteisön johdosta ja avainhenkilöistä. Emoyhteisön toimitusjohtaja tai hallituksen puheenjohtaja toimii lähtökohtaisesti tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajana.

Edistääkseen tytäryhteisöjen hallitusten kykyä ja osaamista kaupunki järjestää tytäryhteisöjen hallituksiin valituille henkilöille koulutuksia, joihin hallitusten jäsenten tulee osallistua.

Kaupunginjohtajalla tai henkilöstö- ja konsernijohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus olla läsnä ja käyttää puheoikeutta tytäryhteisöjen hallitusten kokouksissa tai seminaareissa. Hallituksella on kuitenkin oikeus estää tämän oikeuden käyttö käsiteltäessä asiaa, jossa kaupungin ja yhteisön välillä on eturistiriita.

7.2 Hallituksen jäsenen palkkio

Kaupungin tytäryhteisöjen hallitusten jäsenien kokouspalkkiot ovat pääsääntöisesti kulloinkin voimassa olevan Vantaan kaupungin luottamushenkilöiden palkkiosäännön mukaisia siten, että tytäryhteisöjen hallituksen puheenjohtajat ja

jäsenet rinnastetaan kokouspalkkioiden osalta Vantaan kaupunginhallituksen puheenjohtajaan ja jäseniin.

Konsernijaosto voi päättää maksaa yhteisön hallitukselle kokouspalkkion lisäksi vuosipalkkiota tai muutoinkin päättää poiketa edellä mainitusta tytäryhteisöjen hallituspalkkioita koskevasta pääsäännöstä. Pääsäännöstä poikettaessa otetaan palkkioiden määrää arvioitaessa ensisijaisesti huomioon yhteisön koko, toimiala sekä tehtävän vaativuus.

8. KAUPUNKIKONSERNIN TALOUDEN JA INVESTOINTIEN SUUNNITTELU

8.1 Tytäryhteisöjen sijoitus- ja rahoitustoiminta

Konserniyhtiöiden rahoitustoiminta on, pois lukien markkinaehtoisesti toimivat yhteisöt, keskitetty talouden ja strategian palvelualueelle, jossa vastataan tytäryhteisöjen lainojen kilpailutuksesta sekä ohjataan yhtiöiden kassavarojen sijoitustoimintaa. Markkinaehtoisten yhtiöiden pitkäaikainen rahoitus hoidetaan yhteistyössä talouden ja strategian palvelualueen kanssa. Talouden ja strategian palvelualue tekee rahoitustoiminnassa muutoinkin yhteistyötä markkinaehtoisten yhteisöjen kanssa.

Kaupunginhallituksen hyväksymässä rahoitus- ja korkoriskipolitiikassa määritellään tarkemmin mm. käytettävät rahoitusratkaisut ja -instrumentit.

Kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti vain omille tytäryhteisöilleen. Kaupunki ei myönnä lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kaupungin edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Lainoja ja takauksia myöntäessä kaupunki huomioi aina valtiontukisäännösten noudattamisen.

8.2 Konsernitili

Kaupungilla on käytössä konsernitilijärjestelmä. Konsernijaosto voi antaa tytäryhteisölle velvoittavan menettelyohjeen konsernitilijärjestelmään liittymisestä. Konsernitilistä, siihen liittymisestä ja yhtiölle mahdollisesti annettavasta

luottolimiitistä päättää rahoitusjohtaja. Konsernitiliä hallinnoi kaupungin talouden ja strategian palvelualue ja se kilpailutetaan määräajoin.

8.3 Tytäryhtiöiden keskinäinen lainananto ja vakuudet

Kaupungin konserniyhteisöjen keskinäinen lainananto, omaisuuden panttaus ja takaukset eivät ole sallittuja. Poikkeuksen tästä muodostavat alakonsernin sisäiset lainananto- ja vakuusjärjestelyt konsernijaoston ennakkosuostumuksella.

8.4 Vakuutustoiminta

Tytäryhteisön on toteutettava vakuuttamisessa kaupungin vahvistamaa vakuutuspolitiikkaa.

Kaupunki kilpailuttaa vakuutusmeklaripalvelut säännöllisesti kaupungin ja tytäryhteisöjen käytettäväksi. Vantaan kaupungin kilpailuttamaan vakuutusturvaan sisältyvät myös tietyin rajoituksin tytäryhteisöt.

Tytäryhteisöjen tulee varmistaa, että yhteisön vakuutusturva mukaan lukien toiminnan keskeytyksen vakuuttaminen on riittävän laaja ja ettei olemassa olevassa vakuutusturvassa ole päällekkäisyyttä. Yhteisöjen tulee huolehtia myös omien toimielintensä jäsenten vastuuvakuutuksista.

9. KONSERNIN SISÄISET PALVELUT JA HANKINNAT

Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen tulee soveltuvin osin noudattaa kaupungin palveluja ja hankintoja koskevia ohjeita.

Tukipalveluja hankkiessaan tytäryhteisöjen tulee ensin selvittää kaupungin ja kaupunkikonsernin muiden yhteisöjen tarjoamat palvelut ja niiden käyttömahdollisuudet. Tukipalveluja ovat mm. kirjanpidon ja muun taloushallinnon tehtävät, lakipalvelut, henkilöstöpalvelut, kilpailutuspalvelut, tietojärjestelmät ja niiden ylläpitoa koskevat palvelut, puhelin- ja tietoliikennepalvelut sekä toimitilojen vuokrauspalvelut.

Kaupungin konserniyhteisöille tarjoamien tukipalveluiden hinnoittelun on oltava markkinaperusteista. Tukipalveluiden tuottamisesta tulee tehdä kirjalliset

sopimukset konserniyhteisöjen ja kaupungin välillä. Konsernin sisäisten palveluiden tuottamisessa huomioidaan aina valtiontukea koskevat määräykset.

Tytäryhteisöjen, joiden toimintaan on sovellettava julkisista hankinnoista annettuja säännöksiä, on noudatettava Vantaan kaupungin hankintaohjeita poislukien ohjeiden kunnallista päätöksentekomenettelyä koskevat osat, ja muiden tytäryhteisöjen on hankinnoissaan noudatettava soveltuvin osin Vantaan kaupungin hankintaohjeita.

Kaupungin kilpailuttaessa hankintoja koko konsernille, on tytäryhteisö, joka vähäistä suuremmissa määrin tarvitsee hankinnan kohteena olevia tavaroita tai palveluita, velvollinen osallistumaan yhteiseen hankintaan, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä.

Hankintalakia soveltavien kansallisen kynnysarvon ylittävien hankintojen kilpailutuksissa tulee käyttää kaupungin hankinta-palveluyksikön kilpailutuspalveluja poislukien rakennusurakat.

Tämän kohdan määräyksiä ei sovelleta markkinaehtoihin tytäryhteisöihin.

10. RISKIENHALLINTA JA SISÄINEN VALVONTA

Kaupunkikonserniin kuuluvat yhtiöt vastaavat hyvän johtamis- ja hallintotavan sekä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta Vantaan kaupunkikonsernin periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti.

Tytäryhteisön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen yhteisön toiminnan laadun ja laajuuden kannalta tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla kuuluu hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulle. Yhteisön on huolehdittava siitä, että sillä on toimivat johtamisen, raportoinnin, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt.

Tytäryhteisön tulee laatia riskiprofiilistaan ja riskien hallinnan menettelyistä riskienhallintasuunnitelma ja huolehtia siitä, että se pidetään ajantasaisena.

Tytäryhteisön tulee raportoida vuosittain konsernipalveluiden palvelualueen ohjeiden mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyistä sekä yhteisön tavoitteita uhkaavista merkittävistä riskeistä.

11. TIEDOTTAMINEN

Kaupungin on tiedotettava toiminnastaan asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Tiedottamisvelvollisuus koskee koko kaupunkikonsernin toimintaa samoin kuin osallistumista kaupunkien ja kuntien yhteistoimintaan.

Kaupungin tytäryhteisöjen on tiedotettava riittävällä tavalla palveluistaan, toiminnastaan sekä taloudestaan noudattaen mahdollisimman laajasti kaupungin antamia viestintää koskevia ohjeita. Ulkoinen viestintä tulee järjestää yhteistyössä kaupungin kanssa. Vastuu ulkoisen ja sisäisen viestinnän toimivuudesta kuuluu viime kädessä yhteisön hallitukselle ja toimitusjohtajalle. Asianmukaisen viestinnän järjestämiseen on varattava riittävät resurssit.

12. LUOTTAMUSHENKILÖN TIEDONSAANTIOIKEUS

Kaupungin luottamushenkilöillä on kuntalain nojalla oikeus saada kaupungin viranomaisilta tietoja, joita he toimessaan pitävät tarpeellisena, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Samoin luottamushenkilöllä on oikeus saada konsernijohdolta sen hallussa olevia, kunnan tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Luottamushenkilöllä on toimielimen jäsenenä oikeus niihin salassa pidettäviin tietoihin, jotka kuuluvat hänen varsinaisten tehtäviensä hoitamiseen ja joita tarvitaan päätöksenteon perusteena toimielimen käsiteltävänä olevassa asiassa. Luottamushenkilö on velvollinen pitämään salassa saamansa ei-julkiset tiedot.

